

**BİZ BİZE YETERİZ
TÜRKİYEM**

**Milli Dayanışma
Kampanyası'na destek**

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan "Milli Dayanışma Kampanyası"na katılım her geçen gün artıyor. BMC Otomotiv, kampanyaya 1 milyon liralık destek vereceğini duyurdu. DEALK Başkanı Nail Olpak, 10 milyon TL destek verdiklerini açıkladı. Vakıf Katılım toplam 5 milyon TL'lik bağışta bulduklarını ilan ederken, VakıfBank'tan da Milli Dayanışma Kampanyasına 50 milyon TL destek geldi. 8'de

MİLLİ DAYANIŞMA İÇİN BAĞIŞ YAĞIYOR

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na Halkbank 56 milyon TL, Vakıfbank, 50 milyon TL, Kuveyt Türk ve TİSK 20'er milyon TL, DEİK 10 milyon TL, Vakfı Katılım ile Borsa İstanbul Grubu 5'er milyon TL, ATO 2 milyon TL, BMC, İMEAK, ISO, BTSO, HAK-İŞ, KGF 1'er milyon TL bağışta bulunacak

DÜNYAYI saran koronavirüs pandemisi ile mücadele amacıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na iş dünyası örgüt ve şirketlerin destek yağmaya devam ediyor. - Halkbank, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Biz Bize Yeteriz" sloganıyla başlattığı Milli Dayanışma Kampanyası'na 56 milyon TL destek verdiğini duyurdu. Vakıfbank, kampanyaya 50 milyon TL bağışladı. Vakıfbank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, "Bugüne kadar her türlü zorluğa karşı kendi gücümüzle direndik. Bugün de 'Biz bize yeteriz' diyerek 83 milyonun omuz omuza vereceğine yürekle inaniyorum" ifadelerini kullandı. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, kampanyaya 20 milyon lira destek vereceklerini bildirdi. Kuveyt Türk Finans Grubu, koronavirüs salgınından etkilenen ihtiyaç sahiplerine destek olmak amacıyla başlatılan kampanyaya 20 milyon TL bağışta bulundu. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, Milli Dayanışma Kampanyasına, DEİK ailesi olarak 10 milyon TL destek verdiklerini bildirdi. Sosyal medya hesabından paylaşımda bulunan Olpak, "Bu küresel soruna karşı yürüttüğümüz ulusal mücadelemizi dayanışmayla kazanacağız." ifadelerini kullandı. **İstanbul Sanayi Odası** (ISO), kampanyaya 1 milyon TL destek verdiğini duyurdu.

Üyelere finansal destek

Vakfı Katılım, Milli Dayanışma Kampanyası'na her çalışanı adına net bir aşgari ücret tutarında olmak üzere toplam 5 milyon TL bağışta bulundu. Borsa İstanbul Grubu, kampanyaya 5 milyon lira destek olma kararı aldı. Ankara Ticaret Odası (ATO), Milli Dayanışma Kampanyası'na 2 milyon lira destek verecek. ATO Başkanı Gürsel Baran, "ATO son dönemde kaynaklarını Nefes Kredisi ve KOBİ Destek Kredisi adı altındayelerine aktardı. Bu çalışmalarda ATO'nun mevduatını bankalara bloke etmiştik. Buradan dönen kaynağı yeniden bankalara aktararak çarpan etkisiyle üye-

SALGINLA MÜCADELE PROJELERİNE DESTEK

KORONA virüs salgınına yönelik projelere destekler devam ediyor. Koronavirüsün etkilerinin azaltılmasına yönelik "acil çözüm sunan" projeleri desteklemek için İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından 51 milyon lira kaynak tahsis edildi. Akbank, koronavirüs salgınıyla mücadele eden sağlık kuruluşları ve çalışanlarının ihtiyaçlarına destek vermek için 10 milyon liralık kaynak oluşturdu. Rönesans'tan koronavirüsle mücadeleye destek için 8 milyon TL bağışladı. Holding, ayrıca 7 şhirdirde bulunan alışveriş merkezlerinde yer alan toplam 1.850 mağazadan 20 Mart-30 Nisan dönemi için kira almıyacak. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'ndan (OKA) Covid-19 salgınıyla mücadele için 6 milyon lira bütçeli hibe programı başlatıldı. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA), Covid-19 ile mücadele projelerine 3 milyon lira destek sağlayacak. İzelyolu Kalkınma Ajansı Covid-19 ile mücadele projelerine 8 milyon liralık destek verecek. Cukurova Kalkınma Ajansı 10 milyon lira bütçe ayırdığı programla salgının etkilerinin azaltılmasına yönelik acil çözüm sunan projelere destek sağlayacak.

lerimizin finansman ihtiyacını karşılayacağız" dedi. BMC Otomotiv, "Milli Dayanışma Kampanyası'na 1 milyon liralık destek vereceğini duyurdu. BMC Otomotiv'den yapılan açıklamada "Aziz milletimizin huzurlu ve güvenli yarınlara ulaşabilmesi için birlik ve beraberliğimizin zirveye ulaşip milletçe somut sonuçlar alacağımıza şüphemizin olmadığı bu dönemi hep birlikte aşacağız inaniyoruz" denildi. HAK-İŞ Genel Başkan Mahmut Arslan, kampanyaya 1 milyon liralık destek verdi. İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Bölgeleri (İMEAK) Deniz Ticaret Odası, kampanyaya 1 milyon TL kaynak sağladı.

SPK ve BDDK'dan destek

Bursa Ticaret **Sanayi Odası** (BTSO), kampanya için 1 milyon lira bağışta bulundu. BTSO Başkanı İbrahim Burkay, sosyal medyadan yaptığı açıklamayla, "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na BTSO olarak 1 milyon lira destek veriyoruz." ifadelerini kullandı. Kredi Garanti Fonu (KGF), Milli Dayanışma Kampanyası'na 1 milyon lira bağışta katkı-

da bulundu. Tüm-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut Şahin de "Konfederasyon olarak 7 bin üyemiz bulunuyor. Her ne kadar hiçbir toplu sözleşmemiz ve bütçemiz olmasa da bu ülkenin en ağır yükünü çektiğine inandığımız her işçi kardeşimiz adına 10 lira bağışta bulunuyoruz" açıklaması yaptı. Finansal Kurumlar Birliği (FKB), kampanyaya 500 bin lira ile katıldığını duyurdu. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na birer maaşlarını bağışladı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan da (BDDK) kampanyaya destek geldi. BDDK Başkanı Mehmet Akben ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na bir ila üç maaş arasında bağışta bulundu.

Rize Ticaret Borsası (RTB), Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın duyurduğu "Milli Dayanışma Kampanyası"na 100 bin liralık destek verdi. Bu arada, Sanko Holding'in yeni tip koronavirüs (Covid-19) ile mücadele kapsamında çalışanlarına ve ihtiyaç sahiplerine toplam 22 milyon liralık destek sağladığı bildirildi.

VİRÜS ÇARKLARI YAVAŞLATTI 7'DE

Virüs imalat sanayinde çarkları yavaşlattı

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) mart sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 52,4 olarak ölçülen PMI mart ayında 48,1'e gerileyerek son üç ayda ilk kez eşik değer 50,0'nin altında kaydedildi. Sektördeki zorlukların büyük ölçüde küresel koronavirüs salgınından kaynaklandığı belirtildi. Salgın, üretim ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. Üretim, son beş ayda ilk kez hız kaybederken, yeni siparişler iki aylık genişleme sürecinin ardından düşüş gösterdi. Salgının küresel boyutunun yansımaları olarak yeni ihracat siparişleri de büyük ölçüde yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerindeki gerileme, toplam yeni siparişlerdeki

rislerdekinden daha yüksek oranda gerçekleşti. İş yüklerindeki yavaşlamaya rağmen, Türk imalatçıları mart ayında ek personel almaya devam etti. İstihdam böylece üst üste üçüncü ay arttı. Bazı firmalar, istihdam artışının önceki aylarda yeni sipariş alımlarında görülen iyileşmeden kaynaklandığını belirtti.

Diğer yandan, firmalar satın alma faaliyetlerini geçen yılın ekim ayından beri ilk kez azalttı. Firmaların mevcut belirsizlik nedeniyle stok tutma konusunda isteksiz oldukları gözlemlendi. Buna bağlı olarak hem nihai ürün stoklarında hem de girdi stoklarında azalma gerçekleşti. Satın alınan ürünlerin teslimatı da salgından ağır bir şekilde etkilendi ve tedarikçilerin teslimat sürelerinde anketin başladığı Haziran 2005'den beri ikinci en belirgin bozulma yaşandı. Mart ayında girdi maliyetleri enflasyonu yüksek seviyelerini korudu.

Ekonomi kurulu önerisi

KORONAVİRÜS "işsizlik salgınına" da yol açtı. Yüz binlerce işyerinin zorunlu olarak kapatılması, ara malı ithalatının önemli ölçüde aksaması, tedarik zincirinde yaşanan sorunlar dünyada ve Türkiye içinde yaşanan durgunluk, ekonomideki kırılganlığı iyice artırdı. İş insanları, esnaf, işçiler, ekonomistler ekonomik krize karşı, "Bilim Kurulu" benzeri bir "kurul" oluşturulmasını istediler. **6'da**

Depresyon salgınına karşı ekonomi kurulu kurulmalı

Koronavirüs salgını 'işsizlik salgını' da yol açacak. İş insanları ve ekonomistler, ekonomik kriz ve koronavirüse karşı oluşturulan 'Bilim Kurulu' benzeri, toplumun tüm kesimlerinin içinde bulunduğu, ekonomiye yön verecek bir kurula ihtiyaç olduğunu ifade ediyor

AYDINLIK / ANKARA

KORONAVİRÜS salgını nedeniyle yüz binlerce işyerinin zorunlu olarak kapatılması, ara mali ithalatının önemli ölçüde aksaması, dünyada ve Türkiye için yaşanan durgunluk, ekonomide yaşanan kırılganlığı iyice artırdı. Küresel ekonomi için depresyon uyarıları yapılıyor. Depresyon özetle, ekonomiler için hem arz hem talebin düşmesi yani çöküş anlamına geliyor. Birçok sektörde tedarik zincirinde kopukluklar yaşanırken, tüketim harcamalarının durması üretimi ciddi ölçüde aksattı. Ortaya çıkan olumsuz gelişmeler ve işyerlerinin zorunlu kapatılması nedeniyle ilk etapta yaklaşık bir milyona yakın çalışan işsiz kaldı. Salgının süresi ve boyutu konusunda yaşanan belirsizlik yeni işten çıkarmaları da gündeme getirirken, koronavirüs salgınına ek olarak "işsizlik salgını" yaşanmaya başladı.

PARAYI DÜŞÜNECEK DÖNEM DEĞİL

Ortaya çıkan durumla ilgili olarak Aydınlik'a açıklama yapan Türkiye'nin en büyük sanayi odalarından birinin yöneticisi, dönemin sadece parayı düşünecek bir dönem olmadığını vurgulayarak, "Ekonomi zaten kötüydü. Buna bir de koronavirüs salgını eklendi. İhracatımız teklekti. İçeride işler tamamen durdu. Şu anda ben de çok sayıda sanayici de ayakta kalmaya çalışıyoruz. Kimse önünü göremez hale geldi. Acilen bir çözüm bulunmazsa işsizlik salgını tüm yurdu saracak" dedi.

TEK BAŞINA MÜMKÜN DEĞİL

Üretimin yüzde 60'ını ihraç eden Ankaralı sanayici A.K. da yaptığı değerlendirmede şunları söyledi: "Koronavirüs salgını bir şekilde asılır. Ama ekonomide yarattığı tahribat çok daha uzun sürecek. Sanayici caresiz. Ne yapacağımı bilemez halde. İşçileri çıkarsa bunca yıldır harcanan bir emek var. Hem çalışanlar hem bizim açımızdan. Kalifiye işçi kolay yetişmiyor. Şu andaki iktidarın bu işin altından tek başına kalkması mümkün değil. Bir yolu bulunmalı, ko-

ronavirüse karşı oluşturulan Bilim Kurulu benzeri bir kurul oluşturulmalı. Siyasi hesapları bir kenara bırakılarak ülkenin kurtuluşu sağlanmalı."

SORUMLULUK PAYLAŞILMALI

İktisatçı Prof. Dr. Aziz Konukman, Türkiye'nin ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğunu ancak "ortak akıl" zemininin bulunmadığını kaydetti. Acilen "ortak akıl" zemininin yaratılması gerektiğini belirten Konukman şunları söyledi: "Orta Vadeli Programın Eylül ayında açıklanması lazım. Şu günlerde hesapların yeniden yapılması gerekli. Ama henüz hiçbir hazırlık yok. Eğer gerekli önlemler zamanında alınmazsa krizin maliyeti hızla yükselecek. Türkiye'de radikal kararlar alma dönemindeyiz. Toplumun tüm kesimlerinin içinde bulunduğu, ekonomiye yön verecek bir kurula ihtiyaç var. Yaşanan krizden en fazla kaybedenler emekçiler. En mağdur kesimler güvence altına alınmalı. Üretimi sürdürecektir for-

Aziz Konukman

Oyan: yeni dönem için yeni plan

İKTİSATÇI Prof. Dr. Oğuz Oyan, ekonomide gidişatın iyi olmadığını ifade ederek, önümüzdeki dönem için yeni planlar yapılmasının zorunlu olduğunu bildirdi. "Bugünkü durum görülmemiş bir boyutta olduğundan, yol açacağı ekonomik krizin de 1929 krizini bile aşabilir" uyarısında bulunan Prof. Dr. Oyan, "Üretim ve ticaret üzerindeki etkiler, arz yönlü olmaktan ziyade talep yönlüdür. Arz krizine bir çözüm bulunması nispeten mümkündür; ancak evlerine hapsolmuş insanların gıda ve hijyen gibi temel ihtiyaçlar dışındaki ürünlere olan taleplerini tamamen kısaltmalarına karşı sistem çaresizdir. Bunun ne zaman normalleşeceği ise henüz tahmin bile edilememektedir. Bu koşullarda bir finansal krizin patlak vermesi de kaçınılmazdır. Nitelikli öyle de olmaktadır" diye konuştu.

KAMULAŞTIRMA DÜŞÜNÜLMELİ

Bugünkü ekonomi yönetiminin anlayışıyla sadece siyasi iktidarda olmamalı, muhalefet partilerinin ve demokratik kitle örgütlerinin (sendikalar, meslek örgütleri) toplumsal rol ve sorumluluğu artırılmalı. Kamuculuk, planlama, kolektif

krizin aşılmasının, sistemin yürümesini mümkün olmadığını öne süreren Prof. Dr. Oyan, "Sanayi kuruluşlarının ayakta kalması ve krizi minimum zararlarla atlatabilmeleri için yeni önlemler alınması zorunlu" ifadesini kullandı. İşsizlik Sigortası Fonu'nun amaç dışı kullanıldığı ve yaşanan işsizlik krizine karşı etkili kullanılmadığını savunan Prof. Dr. Oyan, "Fon bugünler için kurulmuştu. Çalışanlar işlerinden olmaması lazım. Bu dava milli mesele ise gereği yapılmalı. İşler kritik aşamaya geliyor. Bir an önce önlem alınmalı. Mevcut koşullarda sıradan araçlarla kamu açıklarının üstesinden gelinemez. Üstelik bu durumun birkaç ayla sınırlı kalacağına dair beklentiler şimdiden çökmüştür. Türkiye bugünkü yönetimle Çin tipi bir toparlanma fırsatına sahip değildir" görüşünü savundu. Oyan, stratejik sektörlerde kamulaştırmanın mutlaka düşünülmesi gerektiğini de bildirdi.

Oğuz Oyan

Binden fazla sanayicinin üç önceliği

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, odanın aylık yayını Sanayi dergisi için kaleme aldığı yazdığı başyazıda, "Koronavirüsün hiç kimseye fırsat yaratmayan bir trajediye dönüştüğünü çabuk anladık... Kısacası tüm dünya ekonomisinin böyle bir salgın karşısındaki kırılganlığı görüldü" dedi.

Toplumu, toplumun ve bütün olarak canlı hayatın sağlığını ön planda tutan, küresel sorunlar karşısında "önce ben" demek yerine işbirliğiyle küresel çözümler oluşturmaya yönelik, ekonomik sorunlar karşısında parasal genişleme, düşük faiz, ticaret savaşı, fiyat savaşı gibi kısa vadeli, tek taraflı, sadece günü kurtaran ama uzun vadede kimseye faydası olmayan çözümler yerine daha köklü ve

sürdürülebilir çarelere odaklanmanın değer kazanacağını ifade eden **Erdal Bahçivan**, şunları söyledi: "Yaptığımız anket aracılığıyla binin üzerinde üyelerimizden gelen görüşler ve sorunlara çözüm önerilerini de dikkate alarak, zamandan kazanarak, detaylarda kaybolmadan üç önemli konuda ivedi adımların atılmasının doğru olduğunu düşünüyoruz:

- 1- Nakit akışı başta olmak üzere finansmanda tikanma veya sıkışıklık yaşanmamasıdır.
- 2- Çok önemli sosyal boyutu da olan iş-

Erdal Bahçivan

tihtam konusunda dikkatli olunmalıdır. Çalışanların mağdur olmaması için kamu başta olmak üzere herkes seferber olmalıdır.

3- Kamu alacakları, nakit akışı endişesinin yaşandığı bir süreçte gelişmelerin seyrine göre belli bir süre dondurulmalıdır.

Siyasi otoritenin bu zorlu süreçte ekonomiye dair paydaşlarıyla yoğun bir mesai içinde olması memnuniyet vericidir. Öncelikleri hızlı ve doğru saptayıp uygulamaya ivedilikle geçilmelidir. Bu zorlu dönemde de hep birlikte dayanışma halinde aşacağız."

İmalatta sınırlı daralma

İMALAT sanayisinin durumunu ortaya koyan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) mart ayında 48.1'e gerileyerek son üç ayda ilk kez eşik değeri 50'nin altında kaydedildi. Sektördeki zorlukların büyük ölçüde Kovid-19 salgınından kaynaklandığı belirtildi. Salgın, üretim ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı.

Metalik olmayan mineral ürünler sektörü yavaşlamada ilk sırada yer alırken, gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları olmak üzere sadece iki sektör faaliyet koşullarında iyileşme kaydetti. Takip edilen 10 sektörün yedisinde çalışan sayıları artış gösterdi. En hızlı istihdam artışı ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektörlerinde oldu.

İstanbul Sanayi Odası'nın 1 Nisan 2020 tarihi itibarıyla ilk kez açıklamaya başladığı Türkiye Sektörel PMI verilerine göre ise Kovid-19 salgını, mart ayında Türk imalat sektörlerinde aksamalara yol açtı ve sektörlerin çoğunda faaliyet koşullarının rekor düzeyde yavaşlamasına neden oldu.

Gıda dışında tüm sektörler rekor düzeyde yavaşladı

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) Türkiye Sektörel PMI verilerine göre, yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgını, Mart ayında imalat sektörlerinde aksamalara yol açtı ve sektörlerin çoğunda faaliyet koşullarının rekor düzeyde yavaşlamasına neden oldu.

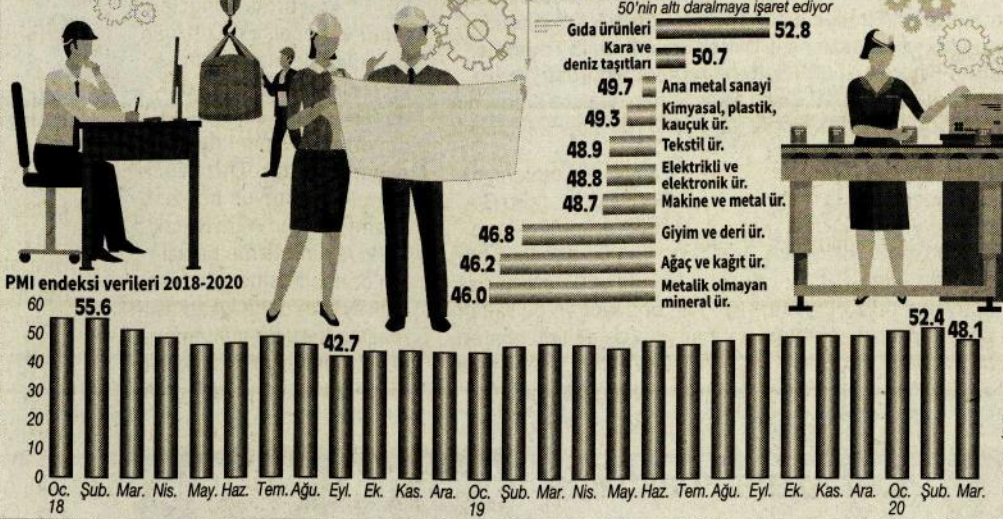
Bu durum, çoğu sektörün büyüme bölgesinde olduğu Şubat ayı ile zıtlık oluşturdu. Gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri olmak üzere sadece iki sektör faaliyet koşullarında iyileşme kaydetti. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, ISO Sektörel satın alma yöneticileri endeksine (PMI) ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı: Covid-19 salgını, talebin düşmesine, tedarik zincirlerinin bozulmasına ve enflasyonist baskıların güçlenmesine neden oldu ve bunlara bağlı olarak mart ayında Türk imalat sektörlerinde aksamalara yol açtı. Salgından zarar görmeyen tek imalat sektörü gıda ürünleri oldu. Geleceğe ilişkin yüksek düzeyde belirsizlik devam ederken, Covid-19 salgınının küresel ölçekte yaşanıyor olması, sektörlerin tamamı için olmasa bile çoğunluğu için önümüzdeki ayların zor geçebileceğine işaret ediyor.”

Ağaç ve kâğıtta kayıp büyük ivme kaybının en sert yaşandığı sektörler ise ağaç ve kâğıt ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler oldu. Üretimdeki yavaşlamalar, genel olarak Covid-19 salgınının yeni siparişlerde yol açtığı zayıflıklardan kaynaklandı. Giyim ve deri ürünleri ile ağaç ve kâğıt ürünleri, siparişlerde en belirgin düşüşlerin yaşandığı sektörler oldu. İş yüklerindeki hafiflemeye rağmen bazı sektörlerde firmalar mart ayında da istihdam yaratmayı sürdürdü.

Takip edilen 10 sektörün yedisinde, çalışan sayıları artış gösterirken, istihdam artışının en hızlı gerçekleştiği sektör kimyasal, plastik ve kauçuk sektörü oldu. Satın alma faaliyetleri gıda ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde artarken, diğer tüm sektörlerde azalma kaydetti.

Sanayide çarklar yavaşladı

Üretim ve sipariş düştü

İstanbul Sanayi Odası'nın Satınalma Yöneticileri Endeksi'ne göre, salgın nedeniyle üretim ve siparişler daraldı.

Koronavirüsün sanayide yarattığı şok ve daralma, İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) İmalat ve Sektörel Satınalma Yöneticileri Endeksi'nde (PMI) ortaya çıktı. Ekonominin öncü göstergelerinden biri kabul edilen endeks, şubat'ta yüzde 52.8'den mart ayında yüzde 48.1'e geriledi. Sanayiciler salgın nedeniyle üretim ve siparişlerin yavaşladığını belirtirken, anketi düzenleyen IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, küresel krizin etkisi ile önümüzdeki ayların daha da zor geçeceğini açıkladı.

ISO'nun nisan itibarıyla açıkladığı Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), martta sektörlerde iyileşmeye işaret eden 50'nin altına düştü.

Üretim son beş ayda ilk kez hız kaybederken, iş yüklerindeki yavaşlamaya rağmen sanayiciler mart ayında ek personel almaya devam etti. İstihdam böylece üst üste üçüncü ay arttı.

● Ekonomi Servisi

MALİYET ENFLASYONU ARTTI

ISO Sektörel Satınalma Yöneticileri Endeksi'ne (PMI) göre, üretim son 5 ayda ilk kez hız kaybetti. Toplam 10 sektörün incelendiği endekse göre gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri olmak üzere sadece iki sektör faaliyet koşullarında

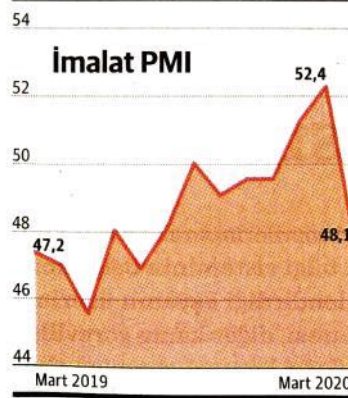
iyileşme kaydetti. İvme kaybının en sert yaşandığı sektörler, giyim, ağaç ve kâğıt ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler oldu.

Satınalma faaliyetleri gıda ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde artarken diğer tüm

sektörlerde azalma kaydetti. Maliyet enflasyonundaki artış, mart ayının öne çıkan gelişmeleri arasında yer aldı. Salgın, üretim ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. Yeni siparişler iki aylık genişleme sürecinin ardından düşüş gösterdi.

VİRÜS ETKİSİ AŞAĞI ÇEKTİ

Martta ilk semptom görüldü!

Büyümenin öncü göstergelerinden **İSO Türkiye** İmalat PMI, mart ayında 48,1'e inerek, üç aylık aranın ardından eşik değer 50,0'nin altına geriledi. Virüs salgınının ilk etkilerine işaret eden endekste, zorlukların büyük ölçüde salgın kaynaklı olduğu belirtildi. Mart ayında, gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları dışındaki sektörlerin faaliyet koşullarında yavaşlama gözlemlendi. Giyim ve deri ürünleri ile ağaç ve kağıt ürünleri, siparişlerde en belirgin düşüşlerin yaşandığı sektörler oldu. Salgının küresel boyutunun yansıması olarak yeni ihracat siparişleri de büyük ölçüde yavaşladı. /04

BADER ARSLAN

**Önümüzdeki dönem
ne bekliyoruz?**

PMI, MART AYINDA EŞİK DEĞERİN ALTINA İNDİ: 48.1

İmalatta ilk 'semptom' görüldü!

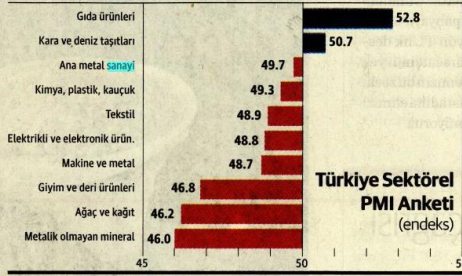
ŞEBNEM TURHAN

Koronavirüs vakasının Türkiye'de görülmesinin ardından tüm sektörlerdeki yavaşlama Türkiye İmalat PMI (satın alma yöneticileri endeksi) verilerinde kendini gösterdi. Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) mart ayında 48.1'e gerileyerek son üç ayda ilk kez eşik değer 50'nin altında indi. Endeks şubatta 52.4 seviyesindeydi. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde iyileşmeye 50'nin altı ise kötüleşmeye işaret ediyor. Anketin mart ayının ilk 15-20 gününde yapılmış olmasına rağmen

men gözlenen bozulma nisanda rakamın daha aşağıya geleceğini gösteriyor.

İhracat siparişlerinde sert düşüş

Verilere göre üretim, son beş ayda ilk kez hız kaybederken, yeni siparişler iki aylık genişleme sürecinin ardından düşüş gösterdi. Salgının küresel boyutunun yansımaları olarak yeni ihracat siparişleri de büyük ölçüde yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerindeki gerileme, toplam yeni siparişlerdekinden daha yüksek oldu. İş yüklerindeki yavaşlamaya rağmen, Türk imalatçıları martta ek personel almaya devam etti. İstihdam böylece üst üste üçüncü ay arttı. Bazı firmalar, istih-

dam artışının önceki aylarda yeni sipariş alımlarında görülen iyileşmeden kaynaklandığını belirtti.

Firmalar satın alma faaliyetlerini geçen yilekimden beri ilk kez azalttı. Satın alınan ürün-

lerin teslimatı da koronavirüs salgınından ağır bir şekilde etkileni ve tedarikçilerin teslimat sürelerinde anketin başladığı Haziran 2005'ten beri ikinci en belirgin bozulma yaşandı.

UZMAN GÖRÜŞÜ Önümüzdeki dönem ne bekliyoruz?

DR. BADER ARSLAN

Türkiye, dünyanın geri kalanına göre virüs salgınının daha geç başladığı bir ülke olduğu için, **sanayi** üretiminde, ihracatta ve iç tüketimde olumsuz etkiler ayın özellikle ikinci yarısında görülmeye başladı. Bu nedenle Mart ayında PMI verisinde limitti bir düşüş yaşandı. Mart ayında Türkiye'de yeni

siparişlerde ve ihracat siparişlerinde kayda değer bir gerileme oldu. Gelecek aylarda küresel anlamda PMI verilerinde karışık bir resim göreceğiz. Dün devlet bugün de Markit verisi açıklanan Çin'de, gördüğümüz bu toparlanma iyi bir işaret. Şubat'taki sert düşüşün ardından Mart'taki sert yükseliş kontrolsüz bir daralma sürecinde olmadığımızı gösteriyor. Avrupa ve ABD'de

önümüzdeki aylarda **sanayi** üretiminde gerileme devam edecek. Gerilemenin süresi ve şiddeti iki değişkene bağlı. Salgının kontrol altına alınma süresi ve ekonomik tedbirlerin işe yarama potansiyeli. Eğer her ikisinde de hızlı ve olumlu bir süreç yaşanır **sanayi** üretimindeki bu gerileme de o kadar kısa sürer. Ancak ekonomik tedbirlerin işe yaramaması (gecikme, koordinasyonsuzluk vb. nedenlerle), ya da

salgının kontrol altına alınmaması (alınması bile yeniden canlanması) gibi durumlarda reel sektörde de toparlanma o kadar sınırlıdır. En iyi senaryoda bile bu sürecin Mart'ta başlayıp Nisan'da bitmesi gibi bir olasılık yok. Her şey yolunda giderse, önce finansal piyasalarda, sonra tüketici güveninde bir iyileşme gördükten sonra **PMI endeksleri** ya da **sanayi** üretiminde bir toparlanma sürecine girebiliriz.

SEKTÖRLERDE DURUM

Nisan 2020 itibarıyla ilk kez açıklanmaya başlanan sektörel PMI verilerine göre koronavirüs salgını, martta imalat sektörlerinde aksamalara yol açtı ve sektörlerin çoğunda faaliyet koşullarının rekor düzeyde yavaşlamasına neden oldu.

GIDA: Koronavirüs endişelerinin gıda talebinde yol açtığı artışa bağlı olarak gıda ürünleri sektörünün üretimi, veri serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek artış sergiledi. **TEKSTİL:** Yeni siparişlerde son 10 ayın en belirgin yavaşlaması gerçekleşti üretim son üç ayda ilk kez düştü. Buna rağmen, istihdam son dört ayda ilk kez arttı.

GIYIM VE DERİ: Üretim sert bir şekilde yavaşladı ve dokuz aylık büyüme sürecini sona erdirdi. Girdi fiyatları keskin artış kaydetti. enflasyon Temmuz 2019'dan beri en yüksek seviyede gerçekleşti.

AĞAÇ VE KAĞIT: Takip edilen on sektörden üretimi martta en çok yavaşlayan sektör ağaç ve kağıt ürünleri sektörü oldu. Yeni siparişler de belirgin hızda yavaşlarken, istihdam ve satın alma faaliyetleri azaldı.

KİMYASAL, PLASTİK VE KAUÇUK: Sektörde tedarikçilerin teslimat süreleri, serinin başladığı Ocak 2016'dan beri en belirgin artış kaydetti. Bu arada yeni siparişler son dört ayda ilk kez ivme kaybetti ve üretim geçen döneme göre daha fazla yavaşladı. **METALİK OLMAYAN MİNERAL:** On sektörün içerisinde faaliyet

koşullarının en belirgin şekilde yavaşladığı sektör metalik olmayan mineral ürünler sektörü oldu. Üretim şubatta kıyasla daha yüksek oranda yavaşlarken, önceki ay yatay seyreden yeni siparişler bu kez düşüş gösterdi. **ANA METAL:** Üretimde son altı ay boyunca büyüme gerçekleştiren ana metal **sanayi** sektörü martta salgının etkisiyle yavaşladı. Bir önceki ay artış gösteren yeni siparişler de ivme kaybetti.

MAKİNE VE METAL: Şubatta son 2 yılda gerçekleşen ilk büyümenin ardından makine ve metal ürünler üretimi ilk çeyreğin sonunda yavaşladı. Yeni siparişler son beş aylık dönemde ilk kez geriledi ve düşüş belirgin düzeyde kaydedildi.

ELEKTRİK VE ELEKTRONİK ÜRÜN: Üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlama belirginleşti sektördeki faaliyet koşullarının üst üste dördüncü ay zayıfladı. Sektör, girdi maliyetlerinde en keskin artışın gerçekleştiği sektör oldu.

KARA VE DENİZ TAŞITLARI: Faaliyet koşullarında iyileşme gerçekleştiren iki sektörden biri. Yeni siparişler üst üste üçüncü ay arttı, ancak bu artış söz konusu üç ayın en düşük oranında gerçekleşti.

MADDİ BAĞIŞLARIN YANI SIRA ÜRÜN BAZINDA YARDIMLAR DA SÜRÜYOR

İŞ DÜNYASI DESTEĞE DEVAM EDİYOR

Türkiye, etkisini arttıran koronavirüs salgını sonrasında tek yürek oldu. Bir yandan hükümet ardı ardına açıkladığı paketlerle ekonomiyi rahatlatmaya çalışırken, bir yandan da düzenlenen destek kampanyalarına katılım çığ gibi büyüyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 7 maaşını bağışlayarak başlattığı kampanyaya verilen destekler devam ederken, bir yandan da Sağlık Bakanlığı ve çeşitli kurumlar aracılığıyla, şirketler ve vatandaşlar Türkiye'nin bu süreci daha rahat atlatabilmesi için yardım kampanyalarına katılıyor.

Halkbank

56 MİLYON TL'LİK HALKBANK DESTEĞİ

Halkbank: Ekonomik İstikrar Kalkını kapsamında geliştirdiğimiz finansal ürünlerle Türkiye'ye hizmet etmeye devam ediyoruz. Halkbank Finans Grubu bünyesinde görev yapan her çalışanımız için net bir asgari ücret düzeyinde bağış gerçekleştiriyoruz. Milli Dayanışma Kampanyası'na 56 milyon TL destek veriyoruz.

VakıfBank

VAKIFBANK'TAN 50 MİLYON TL

VakıfBank Genel Müdürü Abdülmecid Üstünel: VakıfBank olarak kampanyaya 50 milyon TL'lik katkıda bulunuyoruz. Salgınla mücadelede tüm benliğimizle devletimizin ve milletimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

KUVEYTTÜRK KUVEYT TÜRK'TEN 20 MİLYON TL

Kuveyt Türk Finans Grubu: 'Biz Bize Yeteriz Türkiye' sloganıyla başlatılan ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nezinde yürütülen kampanyaya 20 milyon TL bağışlıyoruz.

20 MİLYON TL'LİK TİSK DESTEĞİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akdoğan: Bu süreçte, her şeyin devletten beklenmesi gerektiğini çok defa dile getirmiştik. İhtiyaç sahibi vatandaşlarımızı yönelik bu kampanyaya, TİSK olarak 20 milyon lira ile güçlü bir destek vereceğiz.

HER ÇALIŞANINA 1000 TL

SANKO Holding onursal başkanı Abdülkadir Kozuloğlu: SANKO ailesini oluşturan 14 bini aşkın çalışana 1000'er lira nakdi yardım yaptık. 31 Mart 2020 tarihine kadar SANKO şirketlerinden yapılan tüm satışların vadelerini, vade farkı ilave edilmeksizin 60 gün erteledik. Gaziantep Valiliğinin Gömül Seferberliği Kampanyasına 21 bin koli gıda yardımı yaptık. Valilik ve kaymakamlıklara 30 bin koli olmak üzere toplam 60 bin koli gıda yardımı gerçekleştirdik. Böylece yaklaşık 22 milyon liralık yardım gerçekleştirdik.

MAAŞLARIYLA DESTEK OLDULAR

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK): BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na bir ila üç maaş arasında bağışta bulundu.
Sermaye Piyasası Kurulu (SPK): SPK Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na birer maaşlarını bağışladılar.

AKBANK

AKBANK 10 MİLYON TL'LİK KAYNAK AYIRDI

Akbank: Akbank olarak salgının olumsuz etkilerini azaltmak ve ülke ekonomisini desteklemek adına aldığımız bir dizi önlemin yanı sıra, sağlık kuruluşları ve mücadelenin ön safalarında bulunan çalışanları için de 10 milyon TL'lik kaynak ayırdık.

MNG'DEN 17 MİLYON TL

MNG Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Nazif Günel: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başlattığı kampanyaya 10 milyon TL'lik destekte bulunduk. Ayrıca valilik aracılığıyla 7 milyon TL'lik de katkı sağladık.

RÖNESANS'TAN 8 MİLYON TL

Rönesans Holding: Koronavirüs salgınına karşı insan yaşamı için verilen mücadeleye destek olmak üzere 8 milyon TL bağışta bulunuyoruz. Ayrıca perakende sektöründe faaliyet gösteren iş ortaklarımızı da desteklemek için Rönesans Holding bünyesinde, ülke genelinde yedi şehirden yedi alan Optimum, Kozzy, Piazza, Hilltown ve Maltepe Park alışveriş merkezlerinde bulunan toplam 1.850 mağazadan 20 Mart - 30 Nisan dönemi için kira bedeli alınmayacak.

KGF DESTEĞİ 1 MİLYON TL

Kredi Garanti Fonu: KGF olarak, Ekonomik İstikrar Kalkını Paketi kapsamında yeni destekler başlatmıştık. Milli Dayanışma Kampanyası'na da 1 milyon TL bağışlıyoruz.
Finansal Kurumlar Birliği: Milli Dayanışma Kampanyası'na Finansal Kurumlar Birliği olarak 500 bin TL bağışlıyoruz.

1 MİLYON TL'LİK İSO DESTEĞİ

Istanbul Sanayi Odası (İSO): 'Biz Bize Yeteriz Türkiye' kampanyasına İSO olarak 1 milyon TL destek veriyoruz. İSO ailesi, 20 bin üye sanayicisiyle bütüncü ve güçlü bir ailedir. Tüm üyelerimize bu kampanyaya destek olmaları konusunda duyuru yaparak, dayanışma ve paylaşmayı güçlü kılmak amacındayız.

KALKINMA AJANSLARI 'BİZ DE VARIZ' DEDİ

Corum Valisi ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ciftçi: 'COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı' kapsamında hazırlanacak projelere toplamda 6 milyon lira hibe desteği sağlanacak.
İpekyolu Kalkınma Ajansı (İKA), Genel

Sekreteri Dr. Burhan Akylmaz: COVID-19 ile mücadelede yönelik projelere 8 milyon lira destek sağlayacağız.
Çukurova Kalkınma Ajansı (CKA): COVID-19 salgınına karşı 10 milyon lira bütçeli 'Mücadele ve Dayanıklılık Programı'nı hayata geçireceğiz.

BORSA İSTANBUL'DAN 5 MİLYON TL

Borsa İstanbul Grubu: Salgınla karşı verilen mücadelede ülkemizin ve milletimizin yanında olmak amacıyla Milli Dayanışma Kampanyası'na 5 milyon TL destek sağlayacağız.

16 TON ÇAY 30 TON ÇORBA

Unilever: Domes'tos'un ardından Lipton ve Knorr markalarıyla katkı sunuyoruz. İlk olarak Sağlık Bakanlığı'na 12 TIR dolusu 230 ton Domes'tos çamaşır suyu bağışladık. Şimdi de 81 ildeki kamu hastanelerine, 16 ton Lipton siyah çay ve bitki çayı ile 30 ton Knorr çorba gönderiyoruz.
Henkel: Dünya Sağlık Örgütü / Birleşmiş Milletler Vakfı COVID-19 fonuna ve seçilmiş organizasyonlara 2 milyon Euro değerinde bağış, 5 milyon adet kişisel ve ev hijyen ürünü bağış yapacağız.
Doğuş Çay: Milli Dayanışma Kampanyası' kapsamında 1 milyon TL bağışta bulunuyoruz.

PMI endeksi yeniden 50'nin altında

İSO Türkiye imalat **sanayi PMI endeksi** mart ayında 48,1'e gerileyerek yeniden daralma bölgesine girmiş oldu. Söz konusu endeks bir önceki ay 52,4 olmuştu.

Rukiye SELÇUK

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), koronavirüs salgını nedeniyle martta önceki aya göre 4,3 puan azalarak 48,1'e geriledi. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin mart ayı sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 52,4 olarak ölçülen PMI, martta 48,1'e geriledi. Endeks böylece, son 3 ayda ilk kez eşik değerinin altında kaldı.

Sektördeki zorluklar büyük ölçüde koronavirüs (Kovid-19) nedeniyle ortaya çıkarken, salgın; üretim ve yeni siparişlerin yavaşlamasına yol açtı. Üretim son 5 ayda ilk kez hız kaybetti, yeni siparişler 2 aylık genişleme sürecinin

ardından düşüş gösterdi.

Salgının küresel boyutunun yansımaları olarak yeni ihracat siparişleri de büyük ölçüde yavaşladı. Yeni ihracat siparişlerindeki gerileme, toplam yeni siparişlerdekinden daha yüksek oranda gerçekleşti. İş yüklerindeki yavaşlamaya rağmen Türk imalatçıları mart ayında ek personel almaya devam etti. İstihdam böylece üst üste 3'üncü ay arttı. Bazı firmalar, istihdam artışının önceki aylarda yeni sipariş alımlarında görülen

iyileşmeden kaynaklandığını belirtti.

Firmalar, satın alma faaliyetlerini geçen yılın ekim ayından beri ilk kez azalttı. Firmaların mevcut belirsizlik nedeniyle stok tutma konusunda isteksiz oldukları gözlemlendi. Buna bağlı olarak hem nihai ürün stoklarında hem de girdi stoklarında azalma gerçekleşti.

Öte yandan İSO'nun bu ay itibarıyla ilk kez açıklamaya başladığı Türkiye Sektörel PMI verilerine göre, koronavi-

rüs salgını mart ayında Türk imalat sektörlerinde aksamlara yol açtı ve sektörlerin çoğunda faaliyet koşullarının rekor düzeyde yavaşlamasına neden oldu. Bu durum, çoğu sektörün büyüme bölgesinde olduğu şubat ayı ile zıtlık oluşturdu.

Gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri olmak üzere sadece iki sektör faaliyet koşullarında iyileşme kaydetti. Koronavirüs endişelerinin gıda talebinde yol açtığı artışa bağlı olarak gıda ürünleri sektörünün üretimi, veri serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek artış sergiledi. Buna karşılık, gıda ürünleri dışında tüm sektörlerde üretimin yavaşladığı gözlemlendi. İvme kaybının en sert yaşandığı sektörler ise ağaç ve kağıt ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler oldu.

Üretimde daralma işareti

İmalat **sanayi** satın alma yöneticisi endeksi koronavirüs salgını nedeniyle düştü. Türkiye ve dünya çapında alınan önlemler nedeniyle mart ayında bir önceki ay gördüğü iki yılın zirvesinden daralmaya işaret etti. Yeni siparişler ihracatta keskin düşüşün de etkisiyle daralırken istihdam artış kaydetti.

■ İmalat **sanayi** satın alma yöneticisi endeksi (PMI) imalat sektöründe daralmaya işaret ederken, yeni siparişler ihracat siparişlerindeki keskin düşüşün de etkisiyle daraldı, imalatçılar alımları azalttı. İstihdam ise artış kaydetti. IHS Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** için hazırlanan imalat PMI, Şubat'ta 52.4 ile iki yılın en yüksek seviyesine çıkmıştı. Endekste 50'nin altındaki seviyeler daralmaya, üstündekiler ise büyümeye işaret ediyor. Ankete katılan imalatçılar sektördeki daralmanın koronavirüs salgınından dolayı daralan üretim ve yeni siparişlerden kaynaklandığını belirttiler. Dört aydır kesintisiz büyümeye işaret eden üretim alt endeksi Şubat'taki 52.7 seviyesinden Mart'ta 45'e gerileyerek Ocak 2019'dan bu yana en düşük seviyeyi gördü. Yeni siparişler alt endeksi ise art arda üç ay büyümeye kaydettikten

sonra şubattaki 53.9 seviyesinden 43.4'e geriledi ve Mayıs 2019'dan bu yana en düşük seviyeye geriledi. İhracat siparişleri alt endeksi ise Mart 2009'dan bu yana en düşük seviye olan 42'ye indi. Mart ayı sonuçlarını değerlendiren IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker,

“(koronavirüs salgını) Türk imalat sektörünün güçlü büyüme ivmesi yakaladığı bir dönemde geldi ve bu nedenle firmalar için ağır bir şok yarattı. Üretim ve yeni siparişler belirgin bir şekilde yavaşlarken salgının küresel boyutu da ihracat ve tedarik zincirlerini olumsuz etkiledi” dedi. -REUTERS

FOTOĞRAF: REUTERS

Siparişler azalıyor

Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Mart ayında 48.1'e gerileyerek son üç ayda ilk kez eşik değeri 50.0'nin altına indi. Sektördeki zorlukların büyük ölçüde Covid-19 salgınından kaynaklandığı belirtildi. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Salgın, büyüme ivmesi sürerken geldi ve firmalar için ağır bir şok yarattı" dedi.

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ

Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, 30 Mart akşamı koronavirüs ile mücadele kapsamında 7 maaşını bağışlayarak 'Milli Dayanışma Kampanyası' başlatmıştı. Erdoğan'ın 'Biz Bize Yeteriz Türkiyem' diyerek başlattığı kampanyaya, başta iş dünyası olmak üzere her kesimden destek yağıyor.

Şimdiden 100 milyonlarca lirayı bulan bağışlar, ihtiyaç sahibi vatandaşlara iletilecek. İşte ilk günden itibaren artarak devam eden, birliktelik ve dayanışma ruhunu pekiştiren bağışlar...

KAMPANYAYI DEVLETİMİZ YÜRÜTÜYOR

Cumhurbaşkanı Erdoğan, video konferansla AK Parti il başkanları toplantısında konuştu. Belediyelerin virüsle mücadele için bağış toplamasına tepki gösteren Erdoğan, "Devlet içinde, devlet olmanın anlamı yoktur. Bu kampanyalar sadece devletimizin açıkladığı birimler tarafından yürütülmüyor. Bunların takibi İçişleri Bakanlığı, valiliklerimiz vasıtasıyla yapılıyor. Belediyeler böyle kampanyalar açacak

olursa, devlet içinde devlet olur. Yasalar da buna müsaade etmiyor" dedi. Üretim ve ihracatın devam etmesi konusunda da kararlı olduklarını, alınan tedbirlerden etkilenen tüm kesimlere yönelik çok ciddi destek ve erteleme paketleri açıkladıklarını anımsatan Erdoğan, bu sıkıntılı dönemde fedakarca görev yapan sağlık personeli, güvenlik güçleri, gıda ve temizlik üretimi ile tedarik zincirlerinde görev yapanlara da teşekkür etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'Biz Bize Yeteriz Türkiyem', 'Türkiye Üretim devam etmek zorunda' çağrılarına Aydın'lı kadınlardan destek geldi.

BAGIŞ İÇİN HESAP NUMARALARI

T.C. Ziraat Bankası AŞ Ankara Kamu Kurumsal Subesi-1745
IBAN: TR 65 0001 0017 4503 2156 2050 21

T.C. Ziraat Katılım Bankası AŞ Ankara Kurumsal Şubesi
IBAN: TR 22 0020 9000 0014 3597 0000 45

Türkiye Vakıflar Bankası TAO Kolej Şubesi
IBAN: TR 55 0001 5001 5800 7310 2018 04

Türkiye Vakıf Katılım Bankası AŞ Ankara Kurumsal Şubesi
IBAN: TR 45 0021 0000 0003 4994 7000 01

Türkiye Halk Bankası AŞ Bakanlıklar Şubesi
IBAN: TR 34 0001 2009 4080 0005 0002 30

● 'KORONA' YAZIP '8119'a kısa mesaj olarak gönderenler de 10 TL bağışta bulunuyor.

BANKALAR SENDİKALAR...

- Halkbank: 56 milyon TL destek verdiğini duyurdu.
- VakıfBank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih: Kampanyaya 50 milyon lira bağışladık.
- Akbank: Sağlık kuruluşları ve çalışanları için 10 milyon liralık kaynak ayırdı.
- Kredi Garanti Fonu (KGF): 1 milyon lira bağışta katkıda bulundu.
- Kuveyt Türk: 20 milyon TL bağış yaptı.
- Petkim: Tıbbi malzemelerin ve ambalajların hammaddede üretimine ağırlık vererek, talebi karşılamak için 24 saat kesintisiz çalıştığını açıkladı.
- SPK Başkanı Ali Fuat Taskesenlioğlu: Bir maaşımı bağışladım. Yönetim kurulu üyeleri de birer maaşlarını bağışladı.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK): Başkan ve yönetim kurulu üyeleri bir ila üç maaş arasında bağışta bulundu.
- Borsa İstanbul: Grup olarak 5 milyon lira destek sağladı.
- Petrol Ofisi CEO'su Selim Sipar: Koronavirüs ile mücadele sürecinde hiçbir çalışanı işten çıkarmayacağız.
- Tüm-İş Konfederasyonu Başkanı Mahmut Sahin: Konfederasyon olarak 7 bin üyemiz bulunuyor. Her işçi kardeşimiz adına 10 lira bağışta bulunuyoruz.
- Hak-İş Başkanı Mahmut Arslan: 1 milyon lira ile bağışımızı başlatıyoruz.
- TİSK Başkanı Özgür Burak Akkol: 20 milyon lira destek vereceğiz.
- Finansal Kurumlar Birliği: 500 bin lirayla katıldı.
- İstanbul Kalkınma Ajansı: Virüsle mücadele projelerine 51 milyon lira kaynak tahsis etti.
- İstanbul Sanayi Odası (İSO): 1 milyon TL destekte bulundu.

DEVLET MİLLET DAYANIŞMASI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, sosyal medya hesabı Twitter üzerinden görüntülü mesaj paylaştı. Devlet olarak gereken tüm destekleri, milletin emrine sunmaya devam ettiklerini belirten Albayrak, "Salgınla da salgının neden olduğu ekonomik tahribatla da sonuna kadar

mücadele edeceğiz" dedi. Sürecin devlet ve millet olarak el ele vererek aşılacağını vurgulayan Albayrak, "Adımlarımızda öncelik dar gelirlilerin. Nakdi yardım miktarını artırmaya yönelik çalışmalarımız devam ediyor" ifadelerini kullandı.

İZİN YERİNE ÖDENEK!

Gündemdeki önemli konulara değinen Bakan Albayrak'ın açıklamalarından önce çıkan diğer başlıklar ise şöyle:
● İşini, gelirini kaybeden vatandaşlarımızın sorununu çözmek için vargücümüzle çalışacağız.
● Azami sağlık hassasiyeti önceliğiyle üretimimizi sürdüreceğiz.
● Esnafımız merak etmesin, devletimiz esnafımızın yanında.
● Firmalarımız işçi çıkarmak ya da ücretsiz izin yerine, 'Kısa Çalışma

Ödeneği'ne başvurursun, vatandaşımız maaş almaya devam etsin.
● Ücretli öğretmenlerimizin ve usta öğreticilerimizin ek ders ücreti ödemelerini de bu süreç boyunca yapmaya devam edeceğiz.
● Sağlam finans sektörümüz, kapsayıcı sosyal güvenlik sistemimize ve güçlü sağlık altyapımıza dönüştürüldükten daha iyi durumda.

Berat Albayrak

GÜÇLENEREK ÇIKACAĞIZ

- Salgınla güçlenerek çıkacağız. Gün, ilke olarak birlik günüdür.
- Cumhurbaşkanımız, milletimizin dayanışma iradesine en büyük

desteği vermek için "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" kampanyasını başlattı.

yaşlıları, yağma endişesine dair güvenlik kaygılarını konuşurken, Türk milleti olarak biz, bir kez daha hayırdan yarışmayı tercih ettik.

İŞTEN ÇIKARMAYACAKLAR

- Limak Holding Başkanı Nihat Özdemir: Valilik aracılığıyla 7 milyon TL bağışta bulunuyoruz. Buna ilave iştraklerimiz vasıtasıyla koli ve tıbbi malzeme yardımı yapıyoruz.
- Saniko Holding Onursal Başkanı Abdülkadir Konuk: Çalışanlarımız ve ihtiyaç sahiplerine toplam 22 milyon liralık destek sağladık.
- Rönansans Holding: 8 milyon TL bağışladı.
- Ahlatçı Holding: 3300 çalışanımızdan bir teklinin bile işine son veremeyeceğiz. Hatta 330 kişi işe alacağız.
- Unilever: 81 ildeki kamu hastanelerine, 16 ton Lipton siyah çay ve bitki çayı ile 30 ton Knorr çorba gönderecek.
- Tofaş CEO'su Cengiz Erol: Uç farkı koruyucu ekipman üretimine başladık. Bu hafta 5 bin adedin üzerinde ekipmanı üreterek hastanelerimize dağıtacağız.

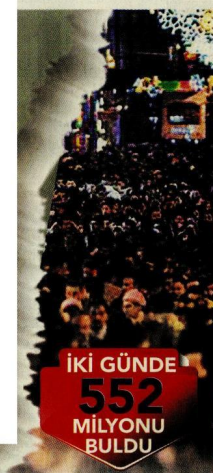
DIYANET'TEN ZEKAT AÇIKLAMASI
Din İşleri Yüksek Kurulu'ndan zekatların, bugünlerde ulusal düzeyde başlatılan dayanışma kampanyaları vasıtasıyla toplanıp hak sahiplerine ulaştırılmasının caiz olduğu yönünde bir açıklama geldi.

- Teknopark İstanbul Genel Müdürü Bilal Topcu: Yerli tıbbi cihaz, NP5 kalitesinde maske ve elektrik olmayan ortamda oksijen üretimi projelerine destek oluyoruz.
- Mars Logistics Başkanı Garip Şahilloğlu: 'İş hacmi azaldı' diye bu dönemde kimseyi işten çıkarmayacağız.
- Henkel: Dünya Sağlık Örgütü / Birleşmiş Milletler Vakfı COVID-19 fonuna ve seçilmiş organizasyonlara 2 milyon Euro değerinde bağış yaptı.
- VAKKO: Üretim merkezini Sağlık Bakanlığı'na teslim etmek üzere maske üretimine tahsis etti.
- Hyosung: 10 bin maske ve 10 bin eldiven desteği sağlayacak.
- Corum Valisi ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı: 6 milyon lira bütçeli hibe programı başlattı.

BAGIŞLAR 2 GÜNDE 552 MİLYON TL'Yİ BULDU 4

İKİ GÜNDE
552
MİLYONU
BULDU

BAĞIŞ YARIŞI

Milli Dayanışma Kampanyası ikinci gününde de tam gaz devam etti. Bankalardan sendikalara, odalardan iş dünyasına kadar birçok isim bağış için sıraya girdi

Başkan Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde başlatılan 'Biz Bize Yeteriz Türkiye' kampanyasının ikinci gününde destekler çığ gibi büyüdü. Bankalardan sendikalara, oda ve borsalardan iş insanlarına kadar birçok kişi kampanyaya destek olacağını açıkladı. Ekonomi yönetimi de kampanyaya maaşlarını bağışladı. İletişim Başkanı Fahrettin Altun, kampanyada şimdiye kadar 552 milyon 529 bin 912 TL toplandığını bildirdi. İşte büyük dayanışma...

HALKIN BANKASINDAN 56 MİLYON TL

Ekonomik İstikrar Kalkınma kapsamında geliştirdiği finansal ürünlerle Türkiye'ye hizmet etmeye devam eden Halkbank, Milli Dayanışma Kampanyası'na da destek oldu. Halkbank Finans Grubu bünyesinde görev yapan her çalışanı için net bir asgari ücret düzeyinde bağış gerçekleştiren bankanın toplam destek miktarı 56 milyon TL oldu.

Genel Müdür Osman Arslan, "Kamu sağlığı için büyük önem taşıyan bu süreçte tüm finansal imkânlarımızla ekonomik istikrarımızın korunmasına hizmet edeceğiz, bu zor günlerin hızla geride kalması için üzerimize düşeni yapmayı sürdüreceğiz" dedi.

VAKIFBANK 50 MİLYON TL VERDİ

Vakıfbank, Milli Dayanışma Kampanyası'na 50 milyon TL bağışladı. Bankanın Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, insanlığın faydasına güzel işler yapmanın ve hayırda yarışmanın Anadolu geleneği olduğunu belirterek, "Vakıfbank ailesi adına yaptığımız bu bağışın yanı sıra tüm çalışma arkadaşlarımız da kampanyaya destek olmaya davet ediyorum. Bugüne kadar her türlü zorluğa karşı kendi gücümüzle direndik. Bugün de 'Biz bize yeteriz' diyerek 83 milyon omuz omuza vereceğine yüreken inanıyorum. Bu zor günleri atlattığımızda hayatımıza kaldığımız yerden devam edebilemek için bugün üzerimize düşeni yapmalıyız" dedi.

KUVEYT TÜRK DE KAMPANYAYA KATILDI

Kuveyt Türk Finans Grubu, koronavirüs salgınından etkilenen ihtiyaç sahiplerine destek olmak amacıyla başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na 20 milyon TL bağışta bulunduğunu açıkladı. Banka çalışanlarına ve müşterilerine de kampanyaya destek olma çağrısı yaptı.

BORSADAN 5 MİLYON LİRALIK YARDIM

Borsa İstanbul Grubu, Milli Dayanışma Kampanyası'na 5 milyon lira destek olma kararı aldı. Borsa İstanbul'un sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, "Koronavirüs salgınına karşı verilen mücadelede ülkemizin ve milletimizin yanında olmak amacıyla Milli Dayanışma Kampanyası'na Borsa İstanbul Grubu olarak 5 milyon TL destek olma karar alınmıştır" denildi.

MAASLARINI BAĞIŞLADILAR

BANKACILIK Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Başkanı Mehmet Ali Akben ve kurul üyeleri kampanyaya bir ila üç maaş arasında bağışta bulundu. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na birer maaşlarını bağışladı. Finansal Kurumlar Birliği (FKB) kampanyaya 500 bin lira ile katıldığını duyurdu. Kredi Garanti Fonu da 1 milyon TL'lik bağışta katılacağını açıkladı.

İŞ DUNYASI ART ARDA AÇIKLADI

İC Çeçen Holding Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çeçen, kampanyaya 1 milyon TL bağışta bulunacağını açıkladı. BMC Otomotiv de 1 milyon liralık destek vereceğini duyurdu. Ankaralı Ünsal Group 50 bin TL bağışta bulundu. Yeşim Tekstil CEO'su Senol Sankaya, kampanyaya 1 milyon TL destek vereceklerini belirtti. Doğan Grubu 9 milyon, Rönesans Grubu 8 milyon Doğuşay da 1 milyon TL bağışta bulundu.

SENDİKALAR DA TOPA GİRDİ

TÜRKİYE İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı Özgür Burak Akkol, "Biz Bize Yeteriz Türkiye" kampanyasına 20 milyon lira destek vereceklerini bildirdi. Akkol, "TİSK camiası olarak büyüklüğümüzün ve sorumluluğumuzun farkındayız. Bu süreçte, her şeyin devletten beklenmemesi gerektiğini çok defa dite getirmiştik" dedi. BTSO Başkanı İbrahim Burak kampanyaya 1 milyon lira nakit parayla katılma kararı aldıklarını bildirdi. İstanbul Sanayi Odası da kampanyaya 1 milyon TL destek verdi. Rize Ticaret Borsası 100 bin liralık destek açıkladı. Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi İş İnsanları Derneği, Cumhurbaşkanı kampanyasına maddi destek verme konusunda karar aldı.

ISO: Sektörlerin çoğu rekor düzeyde yavaşladı

■ İSTANBUL Sanayi Odası'nın (ISO) Türkiye Sektörel PMI verilerine göre, Covid-19 salgını, Mart ayında imalat sektörlerinde aksamlara yol açtı ve sektörlerin çoğunda faaliyet koşullarının rekor düzeyde yavaşlamasına neden oldu. Gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri olmak üzere sadece iki sektör faaliyet koşullarında iyileşme kaydetti. Giyim ve deri ürünleri ile ağaç ve kağıt ürünleri, siparişlerde en belirgin düşüşlerin yaşandığı sektörler oldu. ■ DHA

TOPLUMUN TAMAMINA MADDİ DESTEK VAR DEVLET BABA DÖRT KOLDAN

İki milyon aileye ödeme başladı.

Kredi musluğu açıldı. Emekli ikramiyesi haftaya. İşverene de sayısız imkân tanındı

BİNER LİRA HESAPTA

» Türkiye, salgının ekonomiyi ve vatan-dışı olumsuz etkilemesini önlemek için çok sayıda paketi anında devreye aldı. Dar gelirli iki milyon aileye biner lira dün itibarıyla ödenmeye başladı. Yaklaşık 8 milyon vatandaş rahat nefes aldı. 13 milyon emeklinin bayram ikramiyesi de haftaya hesapta olacak.

İHTİYAÇ SAHİBİ GÜLECEK

» Maddi sıkıntıya giren tüketiciye kredi ertelenmesi uygulamada. Kamu bankaları düşük faizle, 6 ay ödemesiz kredi başvurusu alıyor. İşçi çıkarmayan işverene ucuz kredi veriliyor. 'Biz Bize Yeteriz Türkiye'm'le milyonlarca ihtiyaç sahibinin yüzü gülecek. Ücretli öğretmenlere de ders ödemesi yapılacak. 6'DA

VİRÜS TEDBİRİ

■ PTT Bank, biner lira yardımı çekmeye gelenler için şube önünde ve içinde 'sosyal mesafe'yi korudu.

İŞÇİ ÇIKARMAYIN ÖDENEĞE BAŞVURUN

» Maliye Bakanı Berat Albayrak "Firmalarımız, işçi çıkarmak yerine Kısa Çalışma Ödenegine başvursun. İşini kaybedenlerin de sorunlarını ivedilikle çözeceğiz" dedi. 6'DA

DEVLET DÖRT KOLDAN, MİLLET SIMSIKI El ele çıkacağız

İŞVERENE kısa çalışma ödeneği, muhtaç ve yaşlılara karşılıksız ödeme, çiftçiye destek, borç ötelemesi, tüketiciye kredi ve kredi ertelemesi, emekliye erken ödeme gibi kararların hepsi devreye girdi...

ARDINDAN iş dünyasının "Yardımlar bir elde toplansın" talebi devreye alındı, "Biz Bize Yeteriz Türkiye'm" kampanyası başlatıldı. El birliğiyle yardımlaşan Türkiye bir günde yüz milyonlarca lira topladı...

Salgının Türkiye'ye sıçramasının ardından devlet hızla aksiyon aldı. İşverenlere kısa çalışma desteğinden Kredi Garanti Fonu kefaletinde yeni krediyi, ödeme ve vergi ertelenmesinden kredi borcunun yeniden yapılandırılmasına kadar çok sayıda karar alındı, hemen uygulanmaya başladı. İşverene "İstihdamı koru, onların maaşını ben öderim" diyen devlet, çiftçilerin destek ödemelerini erkene çekti, kredi geri ödemelerini erteledi. Kamu bankaları işverenler için uygun maliyetli kredi uygulaması başlattı. Sadece iş dünyası ve çiftçi değil, tüketici ve sade vatandaş için de çok sayıda destek kararı alındı. Kamu bankaları tüketici için de altı ayı ödemesiz kredi başlattı. Devlet ihtiyaç sahibi iki milyonu aşkın aileye 1.000 lira ödemesine dün başladı.

BÜTÜN TÜRKİYE SAHİP ÇIKTI

Destekler devletin kararlarıyla sınırlı kalmadı. İlk günden itibaren sağlık çalışanlarına vefa uygulamasıyla başlayan yardımlaşma dalga dalga yayıldı. Herkes 'karınca kararınca' el verdi kampanyaya. Kimi komşusuna yardım etti kimi hastanelerin malzeme ihtiyacını karşıladı... İş dünyasının önemli bir bölümü istihdamını koruma sözü verirken yardımlarına da devam etti. Yardımların tek elde toplanması amacıyla devlet "Biz Bize Yeteriz Türkiye'm" kampanyası başlattı ve bu kampanyaya da yüz milyonlarca lira ve bir o kadar da malzeme desteği yağdı.

BAKAN ALBAYRAK:

Ücretli öğretmen, ek ders ücreti alacak

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türkiye'nin erken tedbir olarak salgın etkilerini en aza indirdiğini vurgulayarak, "Salgın sonrası ekonomide yeni bir dönem başlayacak. Sağlık finans sektörümüz, kapsayıcı sosyal güvenlik sistemimiz ve güçlü sağlık altyapımızla dünyadaki pek çok ülkenin daha iyi durumdayız. İşini, gelirini kaybeden vatandaşlarımızın sorunlarını ivedilikle çözmek için var gücümüzle uğraşacağız" dedi. Firmalara seslenen Albayrak "İşçi çıkmak ya da ücretsiz izin yerine 'Kısa Çalışma Ödeneği'ne başvurun, vatandaşımız maaş almaya devam etsin. Ücretli öğretmenlerimizin ve usta öğreticilerimizin ek ders ücreti ödemelerini de bu süreç boyunca yapmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Çiftçiye bu yıl daha çok destek

Tarım ve Orman Bakanlığı, gıda üretiminin kesintisiz sürmesi için kararlar aldı. e-Tarım portalinde 138 online hizmete ilave 50 hizmet kullanılır hale getirildi. Çiftçinin daha çok sübvans edilmesini karara bağlayan destekleme ödemeleri 2019'a göre yüzde 36 artırırlar 22 milyar liraya çıkarıldı. Ayrıca çiftçiye düşük faizli kredi uygulaması başladı. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullanılacak kredilerin yüzde 25 ile yüzde 100'ü yine sübvans kapsamına alındı. Çiftçinin nisan ve mayıs ayındaki ana para ve faizleri iki ay faizsiz ertelendi.

İKİ MİLYON AİLEYE VERİLECEK 1.000 TL YARDIMI ALMAK İSTEYEN VATANDAŞLAR SABAHIN ERKEN SAATLERİNDE PTT ÖNÜNDE KUYRUĞA GİRDİ. İHTİYAÇ SAHİPLERİ SALGIN SEBEBİYLE BİRER METRE MESAFE İLE İÇERİ ALINDI.

Kısa çalışma desteği başladı

Kısa çalışma ödeneği, her ayın beşinde ödenmeye başlanacak. Kısa çalışma ödeneğinden sigorta prim borcu olanlar da yararlanacak. Başvurular başladı. Alle, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 23 Mart'ta başlayan başvuruları almaya devam ediyor. Kısa çalışma ödeneği bir iş yerinin faaliyetini üçte bir oranında azaltması ya da durdurması hâlinde veriliyor. Kısa çalışma ödeneği üç ay için veriliyor, işçilerin tamamı için kullanılabilir. Şartları yerine getiren yabancı işçiler için de ödenek alınabiliyor. Ayrıca çalışanların genel sağlık sigortası primleri İşsizlik Fonu'ndan karşılanıyor. Kısa çalışma ödeneği döneminde işveren çalışanın kısa ve uzun vadeli sigorta primlerini yatırmayacak. Mevlitte kabul edilen karara göre bu ödenekten yararlanmak için gereken 600 gün şartı 450 güne, 120 gün şartı 60 güne indirildi. İşverenler başvurusunu İŞKUR'un internet sitesinden yapabiliyor. Kısa çalışma ödeneği en düşük 1.752, en yüksek 4.380 lira olacaktır.

Emekliye maaş ve ikramiyesi ödeniyor

Emekli sandığı emeklilerinin nisan ayı maaş ödemeleri dün başladı. 5 Nisan'a kadar ödemeler tamamlanacak. Ayrıca 13 milyon emekliye de erkene çekilen bayram ikramiyelerinin ödemesi de 7 Nisan'da başlayacak. Bayram ikramiyeleri, SSK emeklileri için 7-10 Nisan arasında, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur emeklileri için 11 Nisan'dan itibaren ödenmeye başlayacak.

Altı ay ödemesiz 10 bin lira kredi

Kamu bankaları, bireysel müşterileri için altı ay ödemesiz kredi uygulaması başlattı. Hane halkı geliri beş bin liradan altındakiler için 10 bin liraya kadar kredi için başvuru başladı. Kredi vadeleri 36 ay, ödemeler eşit taksitli olacak.

İki günde 500 milyon lira yardım toplandı

Türkiye, ilk koronavirüs vakasının tespit edilmesinin ardından el ele verdi, yardımlaşmaya başladı. Devletin başlattığı "Biz Bize Yeteriz Türkiye'm" kampanyasına yüz milyonlarca lira bağlanırken, şirketlerin uygulamaları da Türk insanın zor zamanlarında nasıl tek yumruk olduğunu gösterdi. İlk gün 200 milyon lira toplanırken ikinci günde ise 500 milyon liraya yaklaştı. İşte o yardımlardan bazıları:

- Önceki gün bazı bankaların çeşitli miktarlardaki desteğinin yanı sıra, dün de Millî Dayanışma Kampanyası'na Halkbank 56 milyon lira ile destek olduğunu açıkladı. Vakıfbank'ın desteği ise 50 milyon lira olarak gerçekleşti. Kuveyt Türk Finans Grubu, söz konusu kampanyaya 20 milyon lira ile katılırken Kredi Garanti Fonu bir milyon lira bağışta bulundu.
- Sanko Holding Covid-19 ile mücadele için 22 milyon lira destek sağlarken, 14 bini aşkın çalışanına biner lira nakdi yardımda bulundu. Alacaklıların ödemeleri ise 60 gün ertelendi. Ayrıca Gaziantep Valiliği organizasyonunda 21 bin koli gıda yardımında bulundu.
- Akbank, sağlık kuruluşları ve çalışanlar için 10 milyon liralık kaynak ayırdı. Çeşitli sarf malzemesi desteğinde bulundu.
- Rönesans Holding 8 milyon liralık bağışın yanı sıra Optimum, Kozzy Piazza, Hiltown ve Maltepe Park'taki 1.850 mağazadan bir ay kira bedeli almayacağını duyurdu.
- Borsa İstanbul Grubu 5 milyon lira ile destek verdi.
- BMC, kampanyaya bir milyon lira ile katıldı.
- Unilever, 12 tr doları Domes-

toş'un ardından 81 ülkedeki hastanelere çay ve çorba gönderdi.

● Hepsiburada 500 bin eldiven ve maskeyi Sağlık Bakanlığına gönderdi.

● Pharmactive ilaç, Türkiye'nin dört bir yanındaki sağlık çalışanlarına gözlük, maske, eldiven, el antiseptiği ve koruyucu önlük bulunan paket gönderdi. Sağlık çalışanlarına dezenfektan gönderimi devam ediyor.

● Yıldız Holding, Kızılca ile iş birliği yaparak karantinadaki 20 bin kişiye gıda ürünü gönderdi, 10 bin aileye düzenli gıda yardımı sürdürüyor. Ayrıca Grup Bezmialem Üniversitesi hastanesine stetoskop, EKG cihazı, defibrilatör, laringoskop ve dezenfektan da sağladı. Şirket, perakende marketlerine de beş bin yeni istihdam sağlıyacak.

● BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben ve kurullu üyeleri bir ile üç maaş arasında bağışta bulundu.

● **İstanbul Sanayi Odası** bir milyon lira ile "Ben de varım" dedi.

● Pent, 14 kamu hastanesinin bütün kadın sağlık çalışanlarına çamaşır, corap, pijama ve diğer hijyen ürünlerini göndererek destek oldu.

Vefa desteği için ödeme, eve gitti

Tek başına yaşayan 65 yaş üstü ve rahatsızlığı olan vatandaşların mağdur olmaması için "65 yaş üstü Vefa Sosyal Destek Grubu" oluşturuldu. Bu kişilerin evlerine gıda kolileri gönderirken ödemeleri evde yapılıyor. Ayrıca 112, 155 ve 156'ya aramaları halinde bütün ihtiyaçları gideriliyor.

Gıda üretimi son 4 yılın zirvesinde

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) **Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi'ne göre, gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri olmak üzere sadece iki sektör faaliyet koşullarında iyileşme kaydetti. Koronavirüs endişelerinin gıda talebinde yol açtığı artışa bağlı olarak gıda ürünleri sektörünün üretimi, veri serisinin başladığı Ocak 2016'dan beri en yüksek artışı sergiledi.

Sanayide şok gerileme

KORONAVİRUS salgını nedeniyle, sanayi sektöründe gıda hariç tüm alt sektörler de sipariş, satış ve üretim durma noktasına geldi. **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), koronavirüs salgını nedeniyle martta önceki aya göre 4,3 puan azalarak 48,1'e geriledi. Üretim son 5 ayda ilk kez hız kaybetti, yeni siparişler 2 aylık genişleme sürecinin ardından düşüş gösterdi. Şubatta 52,4 olarak ölçülen PMI, martta 48,1'e geriledi. Endeks böylece, son 3 ayda ilk kez eşik değerinin altında kaldı.

Üretim ve yeni siparişler geriledi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), coronavirus salgını nedeniyle martta önceki aya göre 4,3 puan azalarak 48,1'e geriledi. "Salgın, Türk imalat sektörünün güçlü büyüme ivmesi yakaladığı bir dönemde geldi" değerlendirmesinde bulunan **IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker**, "Salgından zarar görmeyen tek imalat sektörü gıda ürünleri oldu. Geleceğe ilişkin yüksek düzeyde belirsizlik devam ederken, salgının küresel ölçekte yaşanıyor olması sektörlerin çoğunluğu için önümüzdeki ayların zor geçebileceğine işaret ediyor" dedi.

Türkiye bağış yarışına girdi

■ **BAŞKAN** Erdoğan'ın 'Biz Bize Yeteriz' adıyla bağış kampanyasını başlatmasının ardından, Türkiye'nin her kesiminden büyük küçük herkes de adeta bağış yarışına girdi. Büyük şirketlerin ve kurumların elini taşın altına koyduğu görülürken, vatandaşlar da elinden geldiğince kampanyaya destek olmaya çalıştı. Kampanyaya şu ana kadarki en büyük bağış Halkbank ve Vakıfbank'tan geldi. Halkbank 56 milyon TL destek verdiğini açıklarken, VakıfBank da 50 milyon TL bağışladı. Yapılan açıklamada görüşlerine yer verilen VakıfBank Genel Müdürü

Abdi Serdar Üstünsalih, insanlığın faydasına güzel işler yapmanın ve hayırda yarışmanın Anadolu geleneği olduğunu belirtti. Kuveyt Türk Finans Grubu ise 20 milyon liralık destekte bulunduğunu bildirdi.

ZEKATINIZI VEREBİLİRSİNİZ

■ **TÜRKİYE** işveren Sendikaları Konfederasyonu 20 milyon TL, Hak-İş de 1 milyon TL destek verdiğini açıkladı. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, "Ülkemiz genelinde 150 bine yakın hocamızla ve yurt dışında 2 bini aşkın görevlimizle kampanyayı destekliyoruz" der-

ken, Diyanet de "Zekatların ulusal düzeydeki dayanışma kampanyaları vasıtasıyla toplanıp hak sahiplerine ulaştırılması caizdir" açıklamasını yaptı. İpekyolu Kalkınma Ajansı 8 milyon TL, Borsa İstanbul Grubu 5 milyon TL, Sancak Grup 2 milyon TL, İstanbul Sanayi Odası, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası ile BMC Otomotiv 1'er milyon TL bağışladı. Türkiye'de yüzbinlerce kişi de maaşlarını bağışladığını açıkladı. Maaşını bağışlayan isimlerden biri de Manisa Valisi Ahmet Deniz oldu. Deniz, "Kampanyaya 1 aylık maaşımı bağışlayarak destek oluyorum" dedi.

İmalâta ibre daralmaya döndü

İMALAT sanayii satın alma yöneticisi endeksi (PMI) koronavirüs salgınına karşı Türkiye ve dünya çapında alınan önlemler nedeniyle Mart ayında bir önceki ay gördüğü iki yılın zirvesinden daralmaya işaret eden 48.1'e geriledi. ► **HABERİ SAYFA 6'DA**

İmalatta ibre daralmaya döndü

İMALAT **sanayi** satın alma yöneticisi endeksi (PMI) corona virüsü salgını sebebiyle Türkiye ve dünya çapında alınan önlemler nedeniyle Mart ayında bir önceki ay gördüğü iki yılın zirvesinden daralmaya işaret eden 48.1'e geriledi. Diken'in haberine göre, IHS Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için hazırlanan imalat PMI, Şubatta 52.4 ile iki yılın en yüksek seviyesine çıkmıştı. Endekste 50'nin altındaki seviyeler daralmaya, üstündekiler ise büyümeye işaret ediyor. Dört aydır kesintisiz büyümeye işaret eden üretim alt endeksi şubattaki 52.7 seviyesinden Mart'ta 45'e gerileyerek Ocak 2019'dan bu yana en düşük seviyeyi gördü.

**İŞ DÜNYASINDAN
DAYANIŞMA
KAMPANYASINA
BÜYÜK DESTEK**

4

TÜRK İŞ DÜNYASINDAN KAMPANYAYA DESTEK Bağışlar çığ gibi

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başlattığı 'Biz bize yeteriz Türkiye' kampanyası iş dünyasında geniş yankı buldu. **Kamu bankaları ve STK'lar başta olmak üzere iş dünyasından milyonlarca lira bağış toplanmaya devam ediyor.**

BİZ BİZE YETERİZ TÜRKİYEM

Desteklere bir katkıda istihdam tarafından geldi. Sanal market operasyonları için 1200, mağazaları için 1000 yeni istihdam sağlayan Migros, toplamda 10 günde 2 bin 200 kişiye iş başı yaptırdı. Yaptığı ilk duyurunun ardından 60 bini aşkın iş başvurusu alan Migros'un gelecek 10 gün içinde yapacağı 1000 yeni işe alıma sağladığı ek istihdamı bir ayda

3 bin 200 kişiye ulaştıracak. Petrol Ofisi ise, geçirilmekte olan zorlu süreçte koronavirüs salgını nedeniyle işten çıkarılma olmayacağını açıkladı. Petrol Ofisi CEO'su Selim Şiper, "Yaşam üzerine yürütülen bu mücadelede, insan sağlığı her şeyin üzerindedir. Süreç boyunca Petrol Ofisi'nde hiçbir çalışmamız işten çıkarılmayacaktır" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın koronavirüsle mücadelede sosyal destek amacıyla başlattığı 'Biz bize yeteriz Türkiye' kampanyasına iş dünyasından destek çığ gibi geldi. Akın akın bağışların yapıldığı kampanyada milyonlarca lira toplanırken, her geçen gün destek artıyor.

BANKALARDAN DEV DESTEK

Halkbank, 'Milli Dayanışma Kampanyası'na 56 milyon liralık destek sağlayacağını açıkladı. VakıfBank ise 50 milyon lira bağışladı. VakıfBank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, insanlığın faydasına güzel işler yapmanın ve hayırdan yarışmanın Anadolu geleneği olduğunu belirtti. Akbank ise, sağlık

Abdi Serdar Üstünsalih

kuruluşları ve çalışanları için 10 milyon liralık kaynak ayırdı. Ayrılan kaynakla Sağlık Bakanlığı Devlet Hastaneleri'nin acil ihtiyaç duyduğu teçhizat ve sarf malzemeleri konusunda destek verilecek. Kuveyt Türk Finans Grubu ise Milli Dayanışma Kampanyasına 20 milyon lira bağışta bulundu.

SANKO 22 MİLYON LİRA VERDİ

Sanko Holding mücadele kapsamında çalışanlarına ve ihtiyaç sahiplerine toplam 22 milyon liralık destek sağladığını açıkladı. Holdingin onursal başkanı Abdülkadir Konukoğlu, taşeron çalışanları ve stajyerler dahil olmak üzere Sanko ailesini oluşturan 14 bini aşkın çalışana 1000'er lira nakdi yardım yaptıklarını bildiren Konukoğlu, şunları kaydetti: "Sanayiciler olarak

Abdülkadir Konukoğlu

bu dönemde her türlü önlemi üst düzeyde alarak tüm imkanlarımızla üretmeye devam etmeli, çalışanlarımızın iş sürekliliğini korumalı ve hiçbir çalışmamızı işten çıkarmamalıyız. Gün, birlik olma günüdür." Rönesans Holding, koronavirüs salgınına karşı insan yaşamı için verilen mücadeleye destek olmak üzere 8 milyon lira bağışta bulunduğunu açıkladı.

Kalkınma ajansları devrede

Virüsle mücadelede bölgesel kalkınma ajansları da arda ardına bütçelerini açıkladı. Çukurova Kalkınma Ajansı, 10 milyon lira bütçe ayırdığı programla salgının etkilerinin azaltılmasına yönelik acil çözüm sunan projelere

Mustafa Ciftci

destek verecek. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı salgın kapsamında toplamda 3 milyon lira hibe desteği sağlanacağı bildirildi. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa

salgınla karşı başlatılan "COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı" kapsamında hazırlanacak projelere toplamda 6 milyon lira hibe desteği sağlanacağını bildirdi. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı ise salgınla mücadelede uygun görülen projelere toplamda 15 milyon lira hibe verecek.

TİSK 20 MİLYON LİRA BAĞIŞLADI

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, kampanyayla 20 milyon lira destek vereceklerini bildirdi. İstanbul Sanayi Odası (İSO), Milli Dayanışma Kampanyası'na 1 milyon lira destek verdiğini duyurdu. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Milli Dayanışma Kampanyası'na 1 milyon lira bağışta bulundu. BTSO Yönetim

Özgür Burak Akkol

Kurulu Başkanı İbrahim Burakay, "Bu süreci fedakarlık ve ortak hareket kültürüyle aşacağız" dedi. Tüm-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut Şahin ise, "Bugün işçiden alınanların işçiyi geri verilmeye günüdür. Bu yüzden konfederasyon olarak 7 bin üyemiz bulunuyor. Bütçemiz olmasa da bu ülkenin en ağır yükünü çektiğine inandığımız her işçi kardeşimiz adına 10 lira bağışta bulunuyoruz."

BORSA İSTANBUL: 5 MİLYON LİRA

Borsa İstanbul Grubu, Milli Dayanışma Kampanyası'na 5 milyon lira destek olma kararı aldı. Kredi Garanti Fonu (KGF), Milli Dayanışma Kampanyası'na 1 milyon lira bağışla katkıda bulundu. Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı Ali Fuat Taşkesenli-

oğlu ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na birer maaşlarını bağışladı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Başkanı Mehmet Ali Akben ve kurul üyeleri Milli Dayanışma Kampanyası'na bir ila üç maaş arasında bağışta bulundu.

BMC: 1 MİLYON LİRA

BMC Otomotiv'den yapılan açıklamaya göre, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılan ve tüm Türkiye'den destek verilen "Biz Bize Yeteriz Türkiye" Milli Dayanışma Kampanyası'na şirket de katıldı. Açıklamada küresel bir sorunla millet olarak mücadele edildiğine vurgu yapılarak şu ifadeler yer verildi: "Aziz milletimizin huzurlu ve güvenli yarınlarına ulaşabilmesi için birlik ve beraberliğimizin zirveye ulaşması için somut sonuçlar alacağımıza şüphemizin olmadığı bu dönemde

hep birlikte aşacağımıza inanıyoruz. 1964'ten beri Türkiye'nin lider, yerli ve milli otomotiv üreticisi BMC Otomotiv olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde başlatılan Milli Dayanışma Kampanyası'na biz de 1 milyon lira ile katılıyoruz."

Zarar görmeyen tek sektör: Gıda

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), koronavirüs salgını nedeniyle martta önceki aya göre 4,3 puan azalarak 48,1'e geriledi. Endeks böylece, son 3 ayda ilk kez eşik değerinin altında kaldı. **PMI Endeksi**'ni hazırlayan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, koronavirüs salgınının Türk imalat sektörünün güçlü büyüme ivmesi yakala-

dığı bir dönemde geldiğini, bu nedenle firmalar için ağır bir şok yarattığını belirtti. Harker, salgının talebin düşmesine, tedarik zincirlerinin bozulmasına ve enflasyonist baskıların güçlenmesine neden olduğunu belirterek, şunları kaydetti: "Bunlara bağlı olarak mart ayında Türk imalat sektörlerinde aksamalara yol açtı. Salgından zarar görmeyen tek imalat sektörü gıda ürünleri oldu."

Tek artan gıda harcaması oldu

Virüs salgını hızla yayılmaya devam ederken, işe gitmek zorunda olmayan yurttaşlar da evlerine çekilmeye başladı. Yaşanan durum gıda tüketimini arttırırken, diğer harcamalarda azalış meydana geldi

Virüs salgını ile birlikte birçok yurttaş evine kapanırken, bu beraberinde gıda tüketimini de arttırdı. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye** Sektörel PMI verilerine göre, salgınla birlikte Mart ayında imalat sektörlerinde aksamalar yaşanırken sektörlerin çoğunda faaliyet koşullarında rekor düzeyde yavaşlama yaşandı.

İmalat aksadı

Gıda ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörleri olmak üzere sadece iki sektörün faaliyet koşullarında iyileşme görüldü. IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Kovid-19 salgını, talebin düşmesine, tedarik zincirlerinin bozulmasına ve enflasyonist baskıların güçlenmesine neden oldu ve bunlara bağlı olarak mart ayında Türk imalat sektörlerinde aksamalara yol açtı. Salgından zarar görmeyen tek imalat sektörü gıda ürünleri oldu" dedi.

Giyimde düşüş

İvme kaybının en sert yaşandığı sektörler ise giyim ve deri ürünleri ile ağaç ve kâğıt ürünleri oldu. İşyerlerindeki hafiflemeye rağmen bazı sektörlerde firmalar mart ayında da istihdam yaratmayı sürdürdü. Takip edilen 10 sektörün yedisinde, çalışan sayıları artış gösterirken, istihdam artışının en hızlı gerçekleştiği sektör kimyasal, plastik ve kauçuk sektörü oldu. Satın alma faaliyetleri gıda ürünleri ile elektrikli ve elektronik ürünler sektörlerinde artarken, diğer tüm sektörlerde azalma görüldü.

EKONOMİ SERVİSİ

Harcamalar da azaldı

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın (TEPAV) hazırladığı "Covid19'un Tüketici Harcamalarına Etkisi" adlı raporu da, salgının tüketici harcamalarını düşürdüğünü ortaya koydu.

Buna göre, Türkiye'de ilk vakanın görüldüğü 13 Mart haftasında 21.3 milyar TL olan banka kartı ve kredi kartı harcaması, 20

Mart haftasında 19.6 milyar TL'ye geriledi. Yine tüketim, elektronik eşyada yüzde 4, benzinde yüzde 6, kamu/ vergi ödemelerinde yüzde 20, eğitimde yüzde 32 azaldı. Aynı dönemde giyim ve aksesuar harcamaları yüzde 47, yemek harcamaları yüzde 42 ve kumarhane/içkili yerlerde yapılan harcamalar yüzde 53 azaldı.

